

**THE EFFECTIVENESS OF HEALTH EDUCATION PROGRAM
IN PREVENTING COMPLICATIONS AMONG
POST PARTUM WOMEN IN HUAYPLOO
OF NAKHON PATHOM PROVINCE**

URAI BUNYAGUN

อุไร บุนยาคูณ

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE(PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN HEALTH EDUCATION
AND BEHAVIORAL SCIENCES
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2001

ISBN 974-04-0459-6

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH

U782

2001

4236381 PPH/M : MAJOR: HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCE ; M.Sc. (PUBLIC HEALTH)

KEY WORDS : POST PARTUM / HEALTH BELIEVE MODEL

URAI BUNYAGUN: THE EFFECTIVENESS OF HEALTH EDUCATION PROGRAM IN PREVENTING COMPLICATIONS AMONG POST PARTUM WOMEN IN HUAYPLOO HOSPITAL OF NAKHON PATHOM PROVINCE. THESIS ADVISORS: WASANA JUNSAWANG, B.A.Hons.,M.A. CHUTIMA SIRIKULCHAYANONTA, M.D.,M.P.H.M. WATANACHAI APIRAKKHIT, M.D.,CERTIFICATE IN OB & Gyn 116 p. ISBN 974-04-0459-6

This quasi-experimental research aimed to study the effectiveness of health education program in preventing complications among postpartum women.

The health belief and social support models were applied to the health education program. Each of the experimental and comparative groups consisted of 37 pregnant women, aged between 15-40 years with 35-week pregnancy. The health education program consisted of flip chart presentation, group discussion, demonstration, practice, pamphlet distribution, activities for husbands, postpartum visit, supports from husband, and reminding by letter. Questionnaires were used for data collection the data was collected twice, before and after giving birth, and data was analysed in terms of percentage, mean, standard deviation and t-test.

The study showed that after the program implementation the experimental group had a significantly higher mean score of perceived susceptibility, perceived severity and perceived benefits, and barriers. The experimental group also had a significantly higher mean score in postpartum behavior and social support than that of the comparison group.

The study suggests that the health education program in preventing postpartum complications with the application of health belief and social supports can be used to prevent complications among postpartum women.

4236381 PHPH/M : สาขาวิชาเอก:สุขภาพศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์: วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์)

อุไร บุญญะกรรจ์ : ประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขภาพในการป้องกันภาวะแทรกซ้อนของมารดาหลังคลอด โรงพยาบาลห้วยพลู จังหวัด นครปฐม (THE EFFECTIVENESS OF HEALTH EDUCATION PROGRAM IN PREVENTING COMPLICATIONS AMONG POST PARTUM WOMEN IN HUAYPLOO HOSPITAL OF NAKHON PATHOM PROVINCE)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : วาสนา จันทร์สว่าง ศศ.ม.(พัฒนาชุมชน) ชุติมา ศิริกุลชยานนท์ พบ., อว. (กุมารเวชศาสตร์) วัฒนชัย อภิรักษ์จิต พบ., วว. (สูตินรีเวชกรรม). 116หน้า
ISBN 974-04-0459-6

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขภาพในการป้องกันภาวะแทรกซ้อนหลังคลอด โดยประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม มาเป็นแนวทางในการจัดโปรแกรมสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิง ตั้งครรภ์ อายุ ระหว่าง 15-40 ปี อายุครรภ์ 35 สัปดาห์ จำนวน 74 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 37 คน กลุ่มเปรียบเทียบ 37 คน โดยกลุ่มตัวอย่างจะถูกจับคู่โดยลำดับครรภ์ โปรแกรมสุขภาพประกอบด้วย การบรรยายประกอบภาพพลิก การอภิปรายกลุ่ม การสาธิต ฝึกปฏิบัติ แจกแผ่นพับ การจัดกิจกรรมสำหรับสามี การติดตามเยี่ยมหลังคลอด ตลอดจนการได้รับแรงสนับสนุนจากสามี และการได้รับการกระตุ้นเตือนโดย ใจจดหมาย เก็บรวบรวมข้อมูล 2 ครั้ง คือ ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และนำมาวิเคราะห์ ด้วย สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยของ การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรง ของภาวะแทรกซ้อนหลังคลอด การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อป้องกัน ภาวะแทรกซ้อนหลังคลอด สูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยของ การปฏิบัติตนหลังคลอด และ การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมสุขภาพในการป้องกันภาวะแทรกซ้อนหลังคลอด โดยการประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม สามารถนำไปใช้ ในการป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อนหลังคลอดได้